

**BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER
MÜŞAVİRLİĞİ**

Gazete Kupürleri

26.04.2026

**Diyanet Vakfı
vekaletleri
topluyor**

“İlk Kurbanım İlk İyiliğim” kampanyası bu yıl da sürecek

Türkiye Diyanet Vakfı (TDV), gençlerin **kurban ibadetiyle** tanışmasını sağlamak amacıyla başlattığı “İlk **Kurbanım** İlk İyiliğim” kampanyasını bu yıl da sürdürecektir.

TDV’den yapılan açıklamada, kampanyayla gençlerin **kurban ibadetiyle** tanışması, ilk kez **kurban** vekaleti verme sürecine katılması ve **kurban ibadeti**ni paylaşma, dayanışma, ibadet şuurunu ile sosyal sorumluluk bilinci boyutlarının genç kuşaklar arasında güçlendirilmesinin hedeflendiği belirtildi. Gençlerin **TDV** organizasyonu kapsamında vekalet yoluyla bağışladığı **kurbanların** vakfın görevli, gönüllü ve veteriner ekiplerinin nezaretinde kesileceği bildirildi. **Kurban** etlerinin bu yıl başta Türkiye olmak üzere Filistin’in de aralarında bulunduğu 85 ülkede yetimlere, mazlumlara,

mağdurlara, öğrencilere ve ihtiyaç sahiplerine ulaştırılacağı ifade edildi.

FİLİSTİN/GAZZE İÇİN KURBAN KESİM HİSSE BEDELİ 15 BİN LİRA

Vekaletle **kurban kesim** hisse bedelinin yurt içinde 18 bin, yurt dışında 7 bin, Filistin/Gazze için ise 15 bin lira olarak belirlendiği aktarıldı. İlk kez **kurban** vekaleti vererek hem ibadetini yerine getirmek hem de iyiliğe vesile olmak isteyen gençlerin web’den, bağış yapabileceği, il ve ilçe **müftülükleri**, **TDV** şubeleri, din görevlileri, tüm PTT şubeleri ve bankalar aracılığıyla da **kurban** programına katılabilecekleri belirtildi. Yurt dışında yaşayan gençlerin ise din hizmetleri müşavirlikleri, ataşelikler, **camii** dernekleri vasıtasıyla **kurban** vekaletlerini **TDV**’ye verebilecekleri belirtildi.

Filistin için kurban kesim hisse bedeli 15 bin lira

■ TÜRK Diyanet Vakfı tarafından kurban etlerinin bu yıl başta Türkiye olmak üzere Filistin'in de aralarında bulunduğu 85 ülkede yetimlere, mazlumlara, mağdurlara, öğrencilere ve ihtiyaç sahiplerine ulaştırılacağı ifade edildi. Vekaletle kurban kesim hisse bedelinin bu yıl yurt içinde 18 bin, yurt dışında 7 bin, Filistin/Gazze için ise 15 bin lira olarak belirlendiği aktarıldı. İlk kez kurban vekaleti vererek hem ibadetini yerine getirmek hem de iyiliğe vesile olmak isteyen gençlerin "bagis.tdv.org" web adresi üzerinden bağış yapabileceği, il ve ilçe müftülükleri, TDV şubeleri, din görevlileri, tüm PTT şubeleri ve bankalar aracılığıyla da kurban programına katılabilecekleri belirtildi.

Diyaret İşleri Başkanlığı uyardı: **KURBANLIĞIN ÖNÜNDE BİÇAK BİLEMİYİN**

DİYANET İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu, yaklaşan Kurban Bayramı öncesinde vatandaşları uyardı:

HAYVANA İYİ DAVRANIN

■ “Kurban edilecek hayvanlara gerek kesim öncesi gerekse kesim yerine intikali esnasında iyi davranılmalı, eziyet görüp strese girmelerine sebep olacak davranışlardan sakınılmalıdır. Kurban kesimi için bıçak bileme gibi ön hazırlıklar hayvanın gözü önünde yapılmamalıdır.

■ Vekaletle kurban kestirmede, vekalet verilen kişi ya da kuruluşun güvenilir olması gerekir. Bu husus özenle araştırılmalı ve soruşturulmalı.

EN FAZLA 7 HİSSEDAR

■ Küçükbaşta birden fazla kişinin ortak olması ya da büyükbaş bir kurbanlığa yediden fazla kişinin hissedar olması caiz değildir. Aynı hisseye birden fazla kişinin ortak olması halinde kurban ibadeti yerine getirilmiş olmaz. Altı kişi adına kesilen bir büyükbaş hayvana kesimden sonra yedinci kişi dahil edilemez.

■ Manevi havasının kişi ve hane halkı tarafından bizzat yaşanması ve bulunduğu çevredeki ihtiyaç sahiplerinin kurban etinden faydalanabilmesi için imkânlar nisbetinde kurbanın yurtiçinde kesimine öncelik verilmelidir.

KESİM OLMADAN BAĞIŞ OLMAZ

■ Kesim gerçekleşmeksizin yalnızca bağışta bulunmak veya sadaka vermek kurban ibadeti yerine geçmez. Topluca Hz. Peygamber adına bir kurban hissesine girmeleri şeklinde bir uygulama dinimizde mevcut değildir.

■ Büyükbaş bir kurbanlığın hissedar sayısının mutlaka 3, 5, 7 gibi tekli sayılarda olması gerektiği anlayışı doğru değildir. Kurban etini üçe bölmek müstehaptır. Kişi udhiyye kurbanını kestikten sonra bunun üçte birini ihtiyaç sahiplerine, üçte birini ziyarete gelenlere ikram etmek için ayırdıktan sonra geriye kalan kısmını kendi ev halkıyla tüketebilir.”

■ Meltem ÖZGENÇ/ANKARA

KURBAN ÖNCESİ SEFKAT VE HİJYEN UYARISI

Kurban Bayramı yaklaşırken Diyanet İşleri Başkanlığı, ibadetin dini usullere uygun ve sağlıklı bir şekilde yerine getirilmesi amacıyla uyarılarda bulundu. Açıklamada, kurban kesiminin sadece bir gelenek değil belirli kuralları olan bir ibadet olduğu hatırlatılarak vekâletle kurban kesimi, hayvan refahı ve kesim düzeni konularına dikkat edilmesi gerektiği belirtildi.

■ Başkanlık, kurbanlıkların mutlaka ehil kişiler tarafından, hayvana eziyet edilmeden ve hijyenik ortamlarda kesilmesi gerektiğini vurguladı. Hayvanların bir diğerinin kesimini göreceği şekilde yan yana bulundurulmalarına özen gösterilmesi gerektiğini belirten başkanlık, kurban kesimi için bıçak bileme vb. ön hazırlıkların da hayvanın gözü önünde yapılmaması konusunda uyardı.

DOĞRU BİLİLEN YANLIŞLAR

Öte yandan başkanlık, Kurban Bayramı hakkında doğru bilinen yanlışları da şöyle sıraladı:

- Kurban ibadeti için hayvanın usulüne uygun kesilmesi şarttır. "Kesimsiz kurban bağışi" adı altında sadece para verilmesiyle kurban ibadeti yerine gelmiş olmaz.
- Büyükbaş kurbanlıklarda ortak sayısının mutlaka 3, 5, 7 gibi tekli sayılarda olması gerektiği inancı yanlıştır.
- Gerekliliği yaş doldurduğu halde henüz "kapak atmamış" (ön dişleri değişmemiş) hayvanlar da kurban edilebilir.

Rana BÜYÜKTAŞ / ANKARA

TOKİ İLE 7 MİLYON SICAK YUVA

TOKİ, 2003 yılından bu yana sosyal devlet anlayışıyla yürüttüğü projeler kapsamında bugüne kadar 1 milyon 750 binden fazla konut inşa ederek yaklaşık 7 milyon dar gelirli vatandaşla depreme dayanıklı ve güvenli konutlarla buluşturdu. 500 bin sosyal konut hedefinin son ayağı olan İstanbul etabında, hane halkı net gelir şartı diğer illerden farklı olarak 145 bin TL olarak uygulanırken, ödeme şartlarında da vatandaşlara kolaylık sağlandı.

EV SAHİBİ TÜRKİYE

İSTANBUL 100 BİN KONUT KURA ÇEKİM TÖRENİ

25 NISAN 2026

7 BİN 313 TL'DEN BAŞLAYAN TAKSİT

İstanbul'da inşa edilecek 2+1 ve 1+1 konutlar için hak sahipleri yüzde 10 peşinat ve 240 ay vade imkanından yararlanacak. Taksitlerin 7 bin 313 TL'den başladığı projeye, hem dar gelirli vatandaşların konut ihtiyacının karşılanması hem de piyasadaki konut-kira fiyatlarının dengelenmesi hedefleniyor.

100 BİN KONUT UN KURA ÇEKİMİ BAŞLADI

'İstanbul'da çözüm kentsel dönüşümdür'

Cumhurbaşkanı Erdoğan, törende yaptığı konuşmada "İstanbul'un güvenliği için yegane çözüm, kentsel dönüşümdür. İstanbul'un bundan daha acil, daha öncelikli bir gündemi yoktur" dedi

'Ev Sahibi Türkiye' kampanyası kapsamında İstanbul'da yapılacak 100 bin konutun kura çekimi dün Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımı ile gerçekleşti. İstanbul'da kura çekiminin 3 gün süreceği belirtildi. Erdoğan, törende yaptığı konuşmada özete sunuları söyledi: **HAYIRLARA VESİLE OLSUN:** 500 bin sosyal konut projemiz kapsamında kuralarını çekeceğimiz 100 bin konutun hak sahiplerimiz başta olmak üzere İstanbul'umuz, ülkemiz ve milletimiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum.

1 MİLYON 762 BİN SOSYAL KONUT: TOKİ eliyle bugüne kadar tam 1 milyon 762 bin sosyal konutu milletimizin hizmetine sunduk. Bu konutlarla 6 milyondan fazla vatandaşımızı **camisiyle,** parklarıyla, yürüyüş yolları ve diğer sosyal donatılarıyla modern yaşam alanlarına kavuşturduk.

2 MİLYON 262 BİN BÖLÜM DÖNÜŞTÜ:

Bugüne kadar İstanbul'da 986 bin, Türkiye genelinde ise 2 milyon 262 bin bağımsız bölümü dönüştürmeyi başardık. İstanbul'da 232 bin 533 bağımsız bölümün inşası süreci, 125 binin proje süreci kentsel dönüşüm çalışmaları kapsamında devam ediyor. İstanbul'un dönüşüm sürecini daha da hızlandırmak için 'Yarısı Bizden'

Çanakkale mesajı

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Çanakkale Kara Savaşları'nın 111'inci yıl dönümü dolayısıyla bir mesaj yayımladı. Erdoğan, "Başta Gazi Mustafa Kemal olmak üzere istiklalimiz ve istikbalimiz uğruna destansı bir mücadele veren tüm kahramanlarımızı saygıyla anıyor, şehitlerimizi ve ebediyete irtihal eden gazilerimizi rahmetle yad ediyorum". İfadelerini kullandı.

kampanyasını hayata geçirdik.

233 BİN BAĞIMSIZ BÖLÜM İNŞAA EDİLİYOR:

Bugün itibarıyla 316 bin bağımsız bölümün 'Yarısı Bizden' kampanyasına dahil ettik. Kampanya kapsamında 83 bin bağımsız bölümde dönüşüm tamamlandı, 233 bin bağımsız bölümün ise proje ve inşaat çalışmaları devam ediyor. İstanbul'un güvenliği için yegane çözüm, kentsel dönüşümdür.

İSTANBUL'UN DAHA ACİL GÜNDEMİ YOK:

İstanbul'un bundan daha acil, daha öncelikli bir gündemi yoktur. İstanbul afetlere ne kadar hazır ve dirençli olursa, İstanbul o derece güçlü olacaktır. Onun için buradan tüm vatandaşlarımıza şu çağrıyla yapmak istiyorum. Gelin bu kampanyaları, bu fırsatları değerlendirin. Binanızı dönüştürmek için geç olmadan harekete geçin.

TOKİ'nin tanıtım filminin izletildiği törende Cumhurbaşkanı Erdoğan, konuşmasının ardından dua etti. Cumhurbaşkanı Erdoğan, daha sonra beraberindekiyle birlikte kura çekimi için butona bastı.

MAHALLE KÜLTÜRÜ KORUNACAK

Proje yalnızca konut arzıyla sınırlı kalmayıp sosyal donatılarıyla da dikkat çekiyor. 500 bin konutun yanı sıra, mahalle kültürünü korumak amacıyla 500 mahalle konağı, 500 anaokulu ve 500 cami inşa edilecek. Ekonominin lokomotifleri olan inşaat sektöründe 300 alt sektörü harekete geçiren projenin, istihdamda da büyük katkı sağlanmasını bekleniyor. İstanbul kurasının tamamlanmasıyla birlikte, 10 Kasım 2025'te başlayan başvuru sürecinden bu yana heyecanla beklenen 5 milyon 242 bin geçerli başvuru sahibi arasından toplam 500 bin asil hak sahibi belirlenmiş olacak.

BAKAN KURUM: BU PROJİYİ ÇOK ÖNEMSIYORUZ

Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum törendeki konuşmasında, Kahramanmaraş depremi sonrasında 2 yıl içerisinde AB büyüklüğünde alanda yeniden imar edildiğini ifade ederek, "Azimimiz 11 ilimizde 455 bin yuvaya tecrübemiz 81 vilayetimizin geleceği için 500 bin sosyal konut projesine dönüştü. Bu projeyi çok önemsiyoruz. 100 yılın konut projesi diyoruz. Türkiye bugün dünyanın en hızlı ve en kaliteli konutlarını yapan ülkeler arasında 1 numaradır. Dünyada coğrafyamızda dört bir yanımız ateş çemberine dönüşmüşken yılan değil yapan inşa eden eşsiz bir ülkedir" dedi.

KAFEDE SOHBET

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Atatürk Havalimanı Millet Bahçesi'nde düzenlenen "Ev Sahibi Türkiye" İstanbul Kura Çekim Töreni'nin ardından Beyoğlu'nda bir kafeyi ziyaret etti. Erdoğan, burada tokalaştığı vatandaşlarla sohbet etti, elini öpen çocuklara harçlık dağıttı. Çocuklara ayrıca, Cumhurbaşkanlığı ekiplerince oyuncak hediye edildi.

KİRALIK SOSYAL KONUTLAR

İSTANBUL'DA BAŞLIYOR: Kiralık sosyal konut uygulamamızın Türkiye'de ilk kez İstanbul'da başlatıyor, TOKİ eliyle kiralama sistemini kuruyoruz. Projenin ilk adımını 15 bin kiralık sosyal konutla atacağız. İstanbul'umuz ve ülkemiz için hayırlı uğurlu olsun diyoruz.

Üsküdar Ferah Merkez Camii'nde Tasavvuf Musikisi

İSTANBUL Üsküdar Ferah Merkez Camii Tasavvuf Musikisi Çocuk ve Gençlik Korosu, Büyük Çamlıca Camisi'nde gerçekleştirdiği performansla 32. konserine imza attı. Şef Hüseyin İpek yönetimindeki 81 öğrenciden oluşan koro, dinleyicilere manevi bir müzik ziyafeti sundu. Programda konuşan imam hatip Yusuf Belge, 2015'ten bu yana süren eğitimlerle gençleri hem akademik hem de kültürel anlamda donattıklarını belirtti. Belge, cami bünyesinde bugüne kadar 73 kız öğrencinin hafız olduğunu, 72 gencin ise Diyanet bünyesinde göreve başladığını vurguladı. Kur'an tilavetiyle başlayan ve yoğun ilgi gören etkinlik, protokol üyelerinin öğrencilere gül takdimiyle sona erdi.

Diyarbakır İçkale'de Kur'an-ı Kerim Sesleri Yükseldi

DİYARBAKIR'ın kalbi Sur ilçesinde yer alan tarihi İçkale Müze Kompleksi, anlamlı bir organizasyona ev sahipliği yaptı. "Türkiye 11. Uluslararası Hafızlık ve Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Yarışması" kapsamında düzenlenen "Kur'an-ı Kerim Ziyafeti", şehrin kadim atmosferinde manevi bir iklim oluşturdu.

Diyanet İşleri Başkanlığı Mushafları İnceleme ve Kıraat Kurulu Başkanlığı koordinasyonunda gerçekleştirilen programda; Mısır, Endonezya ve Filipinler'den gelen dünyaca ünlü hafızlar, tilavetleriyle katılımcılara huzur dolu anlar

yaşattı. Etiyopya'dan yarışmaya katılan Hafız Abdurrahman Muaz, Diyarbakır'da gördüğü ilgiden büyük onur duyduğunu belirterek, bölge insanının Kur'an-ı Kerim'e gösterdiği ihtimamın takdire şayan olduğunu vurguladı.

Diyarbakır Valisi Murat Zorluoğlu ve kent protokolünün yanı sıra vatandaşların yoğun ilgi gösterdiği etkinlikte, Kur'an-ı Kerim sevgisi tarihi surların yankısında birleşti. Organizasyon, hem Diyarbakır'ın kültürel mirasını hem de **İslam** dünyasının kardeşlik bağlarını bir kez daha gözler önüne serdi.

EĞİK MİNARELİ ULU CAMİ'YE KAPSAMLI RESTORASYON

Sivas'ta Selçuklu dönemi eserlerinden Ulu Cami'de, Kültür ve Turizm Bakanlığı Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce geçen yıl başlatılan restorasyon çalışmalarının 2027 yılı sonu itibarıyla tamamlanması hedefleniyor.

► Sivas'taki Selçuklu dönemi eserlerinden 829 yıllık tarihi Ulu Cami'de, Kültür ve Turizm Bakanlığı Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce başlatılan restorasyon çalışmaları sürüyor. Cami içerisinde sürdürülen temel güçlendirme çalışmaları kapsamında 50 kolondan 30'unun imalatı tamamlanırken, kalan 20 kolonda çalışmalar devam ediyor. Yakın süreçte ise iç mekanda tesviye işlemleri gerçekleştirilecek caminin özgün dokusuna uygun olmayan taşların değişimine başlanacak. Yapılan son ölçümlerle temelden uca 116 santimetrelik eğime sahip minarenin, yüzey restorasyon çalışmaları kapsamında ise çelik iskelelerin kurulmasına başlandı. Restorasyon çalışmasının 2027 yılı sonu itibarıyla tamamlanması hedefleniyor.

HAZIRLIKLAR 2020 YILINDA BAŞLADI

Vakıflar Bölge Müdürlüğü Sanat Eserleri ve Yapı İşleri Şube Müdürü ve Proje Sorumlusu Süleyman Çoban restorasyon projesinin hazırlık aşamasına 2020 yılında başladıklarını söyledi. Akademik bir proje çalışması yürütüldüğünü dile getiren Çoban, "Bu çalışma kapsamında minarede kullanılan taş, harç ve tuğla numunelerini almak suretiyle laboratuvar testlerine ve yapısal performans analize tabi tuttuk" diye konuştu.

DEPREME KARŞI GÜÇLENDİRİLİYOR

Minarenin 3 boyutlu lazer tarama yöntemiyle profilini çıkarttıklarını söyleyen Çoban, "Gelişmiş mühendislik programlarıyla modellemesini yaptık ve bir güçlendirmeye ihtiyacının olup olmadığını tespit ettik. Tespitler neticesinde minare 7,5 şiddetindeki bir depreme maruz kaldığında devrilecek. Devrilmemesi ve ayakta kalması için bir güçlendirme projesi geliştirdik. Bu güçlendirme projesi de şerefe kotundan temel alt kotuna kadar paslanmaz çeliklerle tahribatsız bir şekilde yuvaları delmek suretiyle minareyi giydireceğiz" dedi.

DÜŞEN PARÇALARI TAMAMLAYACAĞIZ

Minarede güçlendirme çalışmasının yanı sıra yüzey restorasyon çalışmasının da yapılacağına dikkat çeken Çoban, "Minarede düşen ve kopan tuğla parçalarını tamamlayacağız. Bu zamana kadar minarede bulunan ve okunmamış olan kufi ve çiniyle yazılmış olan yazıları sanat tarihi hocalarımızla okuduk. Bu yazı kuşaklarının tamamlanması noktasında bir çalışma yürüteceğiz. İnşallah bu çalışmalar tamamlandıktan sonra gelecek nesillere sağlıklı bir şekilde aktaracağız" ifadesini kullandı. ►SIVAS

Darende'de tarihi **camiler** restore ediliyor

MALATYA'NIN Darende ilçesinde, 6 Şubat 2023'te meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremlerde hasar gören tarihi **camilerin** ihyası için restorasyon ve güçlendirme çalışmaları başlatıldı. Vakıflar Genel Müdürlüğü koordinesinde yürütülen çalışmalar kapsamında, ilçede, 18. ve 19. yüzyıllarda inşa edilen ve kültürel miras niteliği taşıyan Osmanlı dönemi **camilerinin** aslına uy-

gun şekilde restore edilmesi hedefleniyor. Bu çerçevede, ilçenin tarihi mahallelerinden Hacılar'da bulunan Sırakoz **Camisi**, Hacıderviş **Camisi** ve He-yiketeği Hacı Mehmet **Camisi**'nde iskeleler kurularak onarım süreci başlatıldı. Restorasyon çalışmalarında, yapıların tarihi dokusunun korunması amacıyla geleneksel mimari tekniklerle modern mühendislik çözümleri birlikte uygulanıyor.

Ermeni asıllı Türk vatandaşı **Müslüman** Oldu

MERSİN'in Silifke ilçesinde yaşayan Ermeni asıllı Türk vatandaşı 53 yaşındaki Hakan Çelikkaya, İlçe Müftülüğünde düzenlenen törenle kelime-i şahadet getirerek **Müslüman** oldu. Göz yaşları içinde gerçekleşen ihtida merasiminde Çelikkaya'ya belgesini Müftü Mehmet Seri Doğru takdim etti. Ailesinin

1914'te Ermenistan'dan göç ettiğini belirten Çelikkaya, uzun süre Hristiyan olarak yaşasa da içinde hep bir boşluk hissettiğini dile getirdi. **İslamiyet**'i araştırdıkça huzur bulduğunu vurgulayan Çelikkaya, "Eşime kararımı söylediğimde çok sevindi. Şimdi o boşluk doldu, kendimi çok daha huzurlu hissediyorum." dedi.

Emily, İslâm'ı seçip "Emine" ismini aldı

İNGİLTERE vatandaşı Emily Eliza-beth Morris, İstanbul Başakşehir İlçe Müftülüğünde gerçekleştirilen ihtida merasimi ile, Kelime-i Şehadet getirerek İslâm dinini kabul etti. Müslüman arkadaşından etkilene-rek İslâm'ı seçen Emily'e ihtida me-

rasiminin ardından "Emine" ismi verildi. Başakşehir İlçe Müftüsü Feyyaz İdin, ihtida merasimi vesilesiyle; "İslâm; barışı, adaleti, yardımlaşmayı ve sevgi temelinde bir hayatı esas alır. Emine kardeşimizin İslâm'ı seçmesi, bu değerlere olan inancının bir göstergesidir. Kendisini tebrik ediyorum, Rabbimden yeni hayatında huzur, sağlık ve bereket diliyorum." dedi. Program sonunda Müftü Feyyaz İdin tarafından ihtida belgesi, Kur'ân-ı Kerîm ve İslâm'a dair temel bilgileri içeren çeşitli eserler hediye edildi. **Haber Merkezi**

Türkiye'de yakın tarih neden savaş alanına dönüşüyor?

Öncelikle şunu söylemek gerek: Dünyanın hiçbir ülkesinde yakın tarih bizdeki kadar sosyal ve siyasi fay hattına, ayrışma ve hatta kavga alanına dönüşmüş değil.

Dünyanın hiçbir ülkesinde böyle bir sorun yok. Olması da mümkün değil. Neden?

Şundan:

İnsanlık tarihinde insanlığın insanlığın koruyucusu ve kollayıcısı yalnızca Türkiye olmuştur. Nerede bir zulüm varsa, biz o zulüm yapan zalimin tepesine çıkmışız. Balkanlardan Afrika'nın ve Asya'nın içlerine kadar tarihe biraz yakından bakın, göreceksiniz bunu.

OSMANLI'NIN DERDİ: İNSANCA BİR DÜNYA KURMAK

Çarpıcı bir örnek vermek gerekirse...

16. yüzyılda, Portekiz kafrini, Tanzanya'nın Zanzibar adasında bir kölelik istasyonunu kuruyor ve Afrika'nın dört bir köşesinden topladığı binlerce insanı oradan Avrupa'ya ve Amerika'ya satıyor. Bu insanların nereceyse yarıya yakını hem o lanetli kölelik istasyonuna getirilirken hem de oradan götürülürken "telef oluyor", yok oluyor, ölüyor veya öldürülüyor.

İnanılmaz bir cehenneme dönüşüyor bu bütün Afrika kıtası için.

Ne oluyor peki? Afrikalılar, Osmanlı'ya çöğünyorlar. Osmanlı geliyor, Portekiz kafrini def ediyor ve çekiliyor oradan. Dikkat buyurulsun lütfen. Osmanlı oraya yerleşmiyor, emperyalistleri def ediyor ve kendi topraklarına çekiliyor. İsteseydi kafridi, Afrika'ya yerleşirdi, haraca bağlardı. Ama o zaman kendi bindiği dalı kesmiş olurdu, kendisiyle çelişkiye düşerdi.

Osmanlı sömürmek, sömütürerek semirmek için, yok etmek için değil, hakikatin her yerde hâkim olması için mücadelede etmişti.

İnsanca bir dünya kurmak Osmanlı'nın derti. Herkesin kendi olarak ve kendi kalarak yaşayabileceği, adaletin, hakkaniyetin ve merhametin hâkim olacağı yaşanabilir bir dünya kurmak.

OSMANLI SİSTEMİNİN ÖNÜNDE TAKOZ OLARAK GÖRÜLDÜ VE İÇERİDEN ÇÖKERTİLDİ

Bunu başardı Osmanlı üç kıtada aynı anda. Ve altı asır hükmettiği toprakları barışın, kardeşliğin, adaletin hâkim olduğu bir dünyaya dönüştürdü.

Tarihte bunu başarabilmiş ikinci bir güç yok.

Osmanlı, emperyalistlerin dünya hâkimiyetlerinin önündeki en büyük takoz olarak görüldüğü için Osmanlı durduruldu, tarihten uzaklaştırıldı.

Ama sonuç ne oldu? Tam anlamıyla felaket: Dünya sadece bir asır içinde tam anlamıyla cehenneme dönüştürüldü.

Osmanlı durduruldu ama dışardan saldı ile değil, Osmanlı'nın entelijansiyası içeriden zihnen ele geçirilerek Osmanlı durduruldu ve içeride ülkenin kendi kendini yok etmesinin

yapı taşlarını döşeyecek şizofrenik bir yapı inşa edildi.

İki Türkiye tasavvur edildi. Laik ve dindar. Bu iki Türkiye zamanla gerçeğe dönüştürüldü.

Bu iki Türkiye üzerinden ülke içindeki sosyal-siyasi, ideolojik-kültürel kesimler arasındaki bağlar koparıldı, apayrı dünyalara

İfritlendi: bu iki kesim ve sonunda birbirine düşman edilecek tohumlar ekildi.

İşte yakın tarih bu yapay husumetin icat edildiği alanlardan biri oldu.

İNSANI VE VARLIĞI AZİZ BİLEN BİR İDRAK

İnsani eksene alan, insani aziz bilen ve aziz olan bir idrakın, bir anlayışın, bir medeniyet mefâresinin sahibi yalnızca biz olduk, bu toprakların çilekeş çocukları.

İnsani, diğer varlıklar arasındaki yerini ve rolünü hakıyla idrak eden sadece **Müstümanlar**, münhasıran da bu toprakların hakikatli hakikat çocukları olarak biz olduk.

İnsani korumak, insanın haysiyetini ve yaşama hakkını korumak bizim mümeyiziz vasfımız oldu. Biz, diğer milletlerden ayrıran en temel hasletimiz oldu bizim.

Sadece insanı korumak değil. Varlığın kendi olarak varolma ve yaşama hakkını korumak, bizim medeniyetimizin bize yüklediği en temel yükümlülüktü. İnsana ve varlığa yapılan saldırıyı, biz, insani ve varlığı yaratan Yaratacı'ya yapılmış bir saldırı ve hadsizlik olarak gördük ve ona göre hareket ettik tarih boyunca. Varlığa, bütün mazlum toplumlara, tabiiatki korumasız mahlukata yapılan bütün saldırılar, biz hakikate, hakikatin sahibi Halk'a yapılmış bir saldırı olarak gördük.

EPİSTEMİK KÖLELEŞME VE ZİHNİ FELÇLEŞME

O yüzden hiçbir zaman zulme boyun eğmedik. Hiçbir zaman zulme ve zulmüne sessiz kalmadık. Üstelik de Sünniğin Hanefilik yorumunda devletin yıkılmaması için biraz da abartılı bir şekilde devlet otoritesinin sarsılmaması, yıpratılmaması gerektiği şeklinde kavrayışa rağmen hiçbir zaman hiçbir zalimin zulmüne ortak olmadık, boyun eğmedik. Mezhebimizin kurucusu **İmamı Azam**'ın devletin verdiği görevi reddetmesi, bunun en mükenmel örneklerinden biridir.

Türkiye'nin Batılılaşma abartısıyla iki asırdır, laiklik prangasıyla bir asırdır elini kolunu bağladılar içimizdeki Hanedalları marifetle ve içeriyi sosyolojik-kültürel-zihni çatlakların büyüdüğü, kontrolden çıkma tehlikesi taşıdığı, daha da vahimi celladına ışık tasması çözümlerinin başımıza ne geldiğini göremeyecekleri epistemik köleşme ve felçleşme profesine mahkûm ettiler.

Bu ülkede iki asırlık modernleşme sürecinde yaşanan yok oluş trajedisinin trajikomediye dönüştürülmesi, trajedinin görülmesini, trajediyi görececek beyinlerin yetişmesini önledi.

YUSUF KAPLAN
yusuf.kaplan@yeniayfak.com.tr

Müslüman ve fıkıh mezhepleri

Bundan önceki yazımda İbnü'l-Hümâm'ın, konumuzla ilgili görüşünü yazmıştım. Okuyucu halkı olarak "acaba bu İbnü'l-Hümâm kim, Hanefî mezhebi içinde ve genel olarak ulemaya göre yeri ve değeri nedir" diye düşünmüşlerdir.

**HAYREDDİN
KARAMAN**
hayreddin.karaman@yeniufak.com.tr

geçelim.

İbnü'l-Hümâm (1388-1457), Hanefî-Maturidî geleneğinin önde gelen Mısırlı âlimi, fıkıh, hadis ve kelâm bilgini ve müctehiddir. En bilinen eseri, Merginânî'nin el-Hidâye'sine yazdığı, hadis analizlerine yer verdiği ünlü şerh Fethü'l-Kadir'dir. Sivas kökenli bir ailenin çocuğu olarak Kahire'de doğup vefat etmiştir.

Talebesi Sehâvî tarafından ilmi üstünlükleri anlatılarak verilen örneklerden ve kullanılan ifadelerden İbnü'l-Hümâm'ın tercih ettiği bir fakih olduğu anlaşılmaktadır. İbn Emîr-i Pâdişah, İbnü'l-Hümâm'ı "seyh, âllâme, zamanının müctehidi, asının muhakkiki, seyhülislâm, müfîlenâm ve kutbu'l-ârifin" olarak anarak Hanefî fakihlerinden İbn G'nim el-Makdisî, Leknevi ve İbn Abidin onun müctehid olduğunu söylemişlerdir...

İbn Abdüsselâm'a gelince: Sayın Yunus Apaydın'ın TDV İslâm Ansiklopedisinde mükemmel bir maddesi var, yine Sayın Adnan Algül'ün mükemmel bir doktora tezi var; "İzzüddin b. Abdüsselâm'ın İslâmî Hukuk Bilimindeki Yeri ve Önemi Cira Akademî 2017, 422 sayfa". Tabii böyle bir âlim hakkında yazılanlar ellere sığmayacak kadar çok, eserleri de öyledir.

İzzüddin Abdülaziz b. Abdüsselâm (ö. 660/1262), öğrencisi İbn Dakikül'îd'in verdiği "sultânüleme" ve "seyhülislâm" lakaplarıyla da anılmaktadır...

el-Melikü's-Sâlih İmâdüddin'in, aralarındaki siyasi çekişme yüzünden Mısır Eyyübî Sultanı el-Melikü's-Sâlih Necmeddin Eyyüb'ü karşı Haçlılardan yardım istemesini, bazı kaleleri onlara bırakmasını, Dimaşk'a girecek silah satın almalarına imkân tanımasını şiddetle eleştirerek aleyhte fetva vermesi ve cuma hutbelerinde artık ona dua etmemesi gibi sebeplerle önce hapsedildi, ardından Dimaşk'tan sürüldü...

Olgunluk devresinde mezhebinin görüşlerine bağlanıp kalmayarak kendi içtihadlarına göre amel eden İbn Abdüsselâm, Mısır'da Şâfiî mezhebinin otoritesi haline geldi...

İbn Abdüsselâm Mısır ve Suriye bölgesinde karşılıklardan olduğu bir dönemde yaşadı. Bir taraftan Haçlılar, diğer taraftan içteki ayaklanmalar, itikadi-felsefi tartışmalar, tasavvufî cereyanlar bölgeyi etkisi altında bulunduruyordu. Bu gelişmeler onu siyasetle, kelâmî ve felsefi tartışmalarla meşgul olmaya, bid'ata ve aşırılıklara karşı tavır almaya sevk etti; bu fikri mücadeleleri eserlerine de yansıdı...

el-Melikü's-Sâlih Necmeddin Eyyüb'ün veziri Fahreddin Osman b. İbrâhim en-Nablusî'nin bir caminin sahasına eğlence yeri inşa edilmesini emrini verdiği gününce oğullarıyla birlikte gidip inşaatı yavaş, vezirin adalet sıfatının kalktığı ilân ederek kadıktan da istifa etmiştir. Vezirin adalet sıfatının ilgası İslâm dünyasında yankı uyandırmış...

İbn Abdüsselâm'ın daha önce Dimaşk'ta el-Melikü's-Sâlih İmâdüddin İsmail'e karşı tavırını göz önüne alan el-Melikü's-Sâlih Necmeddin Eyyüb, bu hadiseden sonra iktidarı sarsacak hutbeler irat etmesinden korktuğu için onu hatiplikten azletmiştir. Geniş halk kitleleri üzerindeki etkisi sebebiyle kendisinden çekinen sultanlar onun görüşlerini dikkate alma gereğini hissetmişlerdir...

İktidar Eyyübîler'den devralan Bahri Memlûkler devrinde de eski faaliyetlerini sürdürdüğü anlaşılan İbn Abdüsselâm, el-Melikü'z-Zâhir I. Baybars'a biat merasimi esnasında onun Emir Alâeddin Aytükün el-Bandukçârî'nin kölesi olması dolayısıyla sultan olamayacağını ileri sürerek biat etmekten kaçınması üzerine, Baybars'ın el-Melikü's-Sâlih Necmeddin Eyyüb tarafından satın alınarak âzat edildiğine dair şahitler bulunarak ikna edilebilmiştir. Ancak diğer Memlûk emirlerinin hür oldukları ispat edilemediği için pazarda satılarak âzat edilmeleri ve bedellerinin de Allah yolunda harcanması gerektiğine dair bir fetva verince sultanla arası açılmış ve Dimaşk'a geri dönmek üzere yola çıkmıştır. Ancak sultan, onun gidişle saltanatının tehlikeye düşeceği uyarısı üzerine ardından gidip gönüllü olarak geri dönmeyi ve fetvanın gereğini yapılmasını sağlamıştır. Tarihte bir başka örneğine rastlanmayan bu olaydan sonra kendisine "büyü'l-mülük, büyü'l-ümera" lakabı verilmiştir...

Fıkıh mezhepleri ile **Mustamanni** ilişkisi konusundaki görüş ve açıklamaları gelecek yazıya bırakalım.

Hristiyan-Siyonistlerin foyası meydana çıktı..

İsrail'in ABD'deki en bğnaz destekçileri "Hristiyan-Siyonist" olarak kendilerini etiketleyen "Beyaz Evanjelik Hristiyanlar", ABD nüfusunun önemli bir bölümünü oluşturan Hristiyan Siyonistler 1980'lerden bu yana blok olarak

Cumhuriyetçi

Parti'yi destekliyorlar. Dolayısıyla Cumhuriyetçi Başkanların Ortadoğu politikasında Hristiyan Siyonistler'in baskısı önemli rol oynuyor. İsrail de Amerikan Yahudilerinden

ABDULLAH MURADOĞLU
abdullahmuradoglu@yeniak.com.tr

daha çok Hristiyan Siyonistler'e güveniyor. Hem Cumhuriyetçiler'e, hem Demokratlar'a yatırım yapan "İsrail Lobisi"nin ABD Kongresi üzerindeki nüfuzunu eklediğinizde bu baskı çok daha etkili oluyor. İsrail yanlısı anlatılan kamuoyuna pompalayan medya etkisini de bu baskıya ekleyebilirsiniz. Bu üç faktörün birleşimiyle ortaya çıkan siyasi etki ABD'nin İsrail'e desteğinin devam etmesini sağlıyor.

Ne var ki Amerikan kamuoyunda ve Evanjelikler'in genç kuşaklarında İsrail desteği giderek azalıyor. İsrail'e destek sadece yaşlı Evanjelikler arasında yüksek oranlarda. Süreç Evanjelik **kiliselere**den kopuş yönünde seyrediyor. İsrail aleyhindeki duygular genç demokralarda çok daha fazla gelişirken, genç Cumhuriyetçiler de bu yönde önemli bir değişim yaşıyor.

Diğer yandan Trumpçı Kamp'ta "Önce Amerika" ve "Önce İsrail" kanatları arasında kuyasıya bir savaş da yaşıyor. İsrail'e koşulsuz desteğin yol açtığı ahlaki kırılma sebebiyle Evanjelik Hristiyanlıktan Katolikliğe geçişler de artıyor. Cumhuriyetçi Senatör **Ted Cruz** başta gelmek üzere Hristiyan-Siyonistler üzerine oynayan siyasetçiler, Cumhuriyetçi Parti'nin İsrail karşıtı Hristiyanlar tarafından ele geçirilmek istendiğine dair bir anlatıyı dile getirmeye başladılar.

İsrail yanlısı bu anlatının hedefindeki en önemli isimlerden biriyse podcast yayıncısı **Tucker Carlson**. Milyonlarca genç izleyicisi olan Carlson, **Cumhuriyetçi Parti**'nin ve **Trump**'in İsrail politikalarını açıkça eleştirdiği için Hristiyan Siyonistler'in bütün öfkelerini üzerine çekiyor.

Hristiyan-Siyonistler, İsrail'i "**Hristiyan Batı**" ve "**Müslüman Doğu**" arasındaki bir medeniyet savaşının ön cephesi olarak resmetmeye çalışıyorlar. Amerikan liberalleri ve **Neoconlar** da bu mesgulaştırma işlevinde önemli rol oynuyorlar. Ana akım medya ise 1950'lerden bu yana "İsrail-Filistin çatışması"ni sadece İsrail merceğinden aktararak Amerikan kamuoyunu şekillendiriyordu. Ana akım medyanın güvenilirliği kalmadığı için Amerikalı gençler alternatif seçeneğe yöneldiler. Carlson ve diğer podcast yayıncıları bu seçenekler arasında yer alıyor.

Hristiyan-Siyonistler, Filistinliler'i Hristiyanlar'a zulmeden bir topluluk olarak gösteriyorlardı. Oysa gerçek tam tersiydi. İsrail'in sadece Filistinli **Müslümanları** değil, Hristiyanların en eski topluluğu olan "**Filistinli Hristiyanlar**"ı da işgal edilmiş topraklardan atmak istediği ortaya çıktı. Nitekim İsrail Gazze'de en eski **kiliselere**den birini bombalayarak içindeki insanlarla birlikte havaya uçurmuştu. İsrail ve Hristiyan Siyonistler bu saldırgan kazaan gerçekleşmesine dair bir propaganda yapmış olsalar da Amerikan kamuoyunu ikna etmeyi başaramadılar.

İsrail'in Lübnan'ın güneyindeki hristiyan yerleşimlerini ve **kiliselere**ni hedef alması, keza bir Hristiyan rahibin hayatını kaybetmesi Hristiyan Siyonistlerin sahte anlatılarını yerle bir etti. Alternatif haber kanalları sayesinde İsrail'in suçları artık gizlenemiyor. En son İsraili askerlerin Güney Lübnan'da bir **kiliseye** girerek yaptıktan hakaretler, yine bir İsraili askerin İsa heykelini balyozla parçaladığına dair görüntülerin ortaya çıkması Hristiyan Siyonistler'i zor durumda bıraktı. Hristiyan Siyonistler için bu görüntülerin sahte olduğunu savundular.

Tucker Carlson geçenlerde podcast yayınında **Alice Kisiya** adında Hristiyan-Filistinli bir aktivistle yaptığı söyleşide İsrail'in hristiyanlara yönelik mezalimini gözler önüne serdi. Carlson, İsa heykelini parçalayan askerin kullandığı balyozun, üniformasının, maaşının, silahının parasının Amerikalı vergi mükelleflerinin cebinden çıktığına dikkat çekiyordu.

Tucker Carlson, Hristiyan-Siyonistler'in İsrail'i eleştirmeyi "**Hristiyan karşıtı**" olarak göstermeye çalışmalarının sahte-karlık olduğunu söylüyordu. Carlson, Evanjelik **kiliselere** İsrail'in zulmüne maruz kalan Filistinli Hristiyanlar'a yardım etmediğini de belirtiyordu.

Foyaları meydana çıkan Hristiyan-Siyonist liderler genç Evanjeliklerin Evanjelik **kiliselere**den kopmalarından ziyadesiyle kaygılanıyorlar. Siyonistler de bu gelişmenin öntünde sonunda ABD'nin İsrail'e lbi partili koşulsuz desteğini sonlandırmıştı büyük korku duyuyorlar.

Mescid-i Aksa'ya Yürüyen Kadınlar ve İslam Dünyasının Sessizliği

Ali
AKBABA

KUDÜS bugün sadece bir şehir değildir; hafızanın, inancın ve direnişin adidir. Mescid-i Aksa ise yalnızca taşlardan örülmüş bir ibadet mekânı değil, ümmetin vicdanını ölçen bir terazidir. Ne var ki bugün bu tera-

zide ağır basan şey, ne yazık ki sessizliktir. Dünyanın başka krizlerle meşgul olduğu, gündemlerin savaş haberleriyle dolduğu bir dönemde Mescid-i Aksa yeniden kapatılıyor, Filistinlilerin ibadeti engelleniyor ve bu büyük acı çoğu zaman görünmez hale getiriliyor.

Bugün Kudüs'e bakıldığında en dikkat çekici manzara, siyasi açıklamalar ya da diplomatik demeçler değildir. Asıl dikkat çekici olan, Mescid-i Aksa'ya ulaşabilmek için dağ yollarını aşan Filistinli kadınlardır. Elleri ne güç vardır ne koruma ne de güvenlik garantisi. Buna rağmen kilometrelerce yürüyerek, geceleri gizli patikalardan geçerek, yakalanma ve öldürülme riskini göze alarak Aksa'ya varmaya çalışıyorlar. Çünkü onlar için Aksa sadece bir mescit değil; kimliktir, hatıradır, emanettir.

Nablus'tan Kudüs'e yürüyerek gelen iki kadının hikâyesi, aslında binlerce Filistinlinin ortak hikâyesidir. Yaklaşık 80 kilometrelik yol, normal şartlarda bile kolay değildir. Fakat kontrol noktaları, askerî baskınlar, gözaltı riski ve yolların kapatılması düşünüldüğünde bu mesafe sıradan bir yolculuk olmaktan çıkar; adeta bir irade sınavına dönüşür. Bazen bu yolculuk üç gün sürer, bazen bir haftayı bulur. Sonunda Aksa'ya ulaştıklarında ise yalnızca iki veya dört re-kât namaz kılıp hemen ayrılmak zorunda kalırlar. Çünkü orada fazla kalmak bile gözaltı gerekçesi olabilir.

Bu sahne bize önemli bir gerçeği hatırlatıyor: Filistinliler topraklarından vazgeçmedi. Tam tersine, her gün yeni bedeller ödeyerek bağlılıklarını ortaya koyuyorlar. Vazgeçme emaresi gösterenler, çoğu zaman onları yalnız bırakanlardır. Büyük topraklarda Filistin konuşulsa da sokakta, medyada ve gündelik hayatta Aksa meselesi hak ettiği karşılığı bulmuyor. Birçok Müslüman toplum için bu mesele artık sadece ara sıra hatırlanan bir başlık haline geldi.

Oysa Mescid-i Aksa, sadece Filistinlilerin sorunu değildir. Tarihi, dini ve insani yönüyle bütün Müslümanların ortak meselesidir. Çünkü bir mabedin kapatılması, insanların ibadet hakkının engellenmesi ve bir hal-kın kendi kutsal mekânına ulaşamaması, sadece yerel bir güvenlik meselesi olarak görülmez. Bu, insan onuruna yönelmiş bir müdahaledir.

Batı Şeria'da bugün hayat, sıradan kelimelerle anlatılamayacak kadar ağırdır. İnsanlar çoğu zaman evlerinden bir kilometre uzağa gitmekte bile zorlanıyor. Bir yerden başka bir yere ulaşmak, sadece yolculuk değil; risk, bekleyiş ve belirsizlik anlamına geliyor. İşte böyle bir ortamda kadınların geceleri dağ yollarından yürüyerek Aksa'ya gitmesi, sıradan bir ibadet yolculuğu değil; sessiz ama güçlü bir direniştir.

Burada özellikle kadınların öne çıkması da dikkat çekicidir. Çünkü onlar, savaşların ve işgallerin görünmeyen yükünü taşıyan kesimlerdir. Evlerini ayakta tutan, çocuklarını koruyan, kayıplarına sabreden ve buna rağmen umudu diri tutan çoğu zaman kadınlardır. Şimdi aynı kadınlar, Mescid-i Aksa'nın kapısına ulaşabilmek için kilometrelerce yürüyorsa, bu yalnızca dini hassasiyet değil; aynı zamanda tarihin bilinci ve aidiyet duygusudur.